

Belgische nationale ziektelaststudie

Van data naar actie

Jozefien Wellekens

Departement Epidemiologie en volksgezondheid

Dienst Gezondheidsinformatie

15/09/2025

Ziektelast?

Patiënt A:

- Lage rugpijn met uitstraling
- 70 jaar

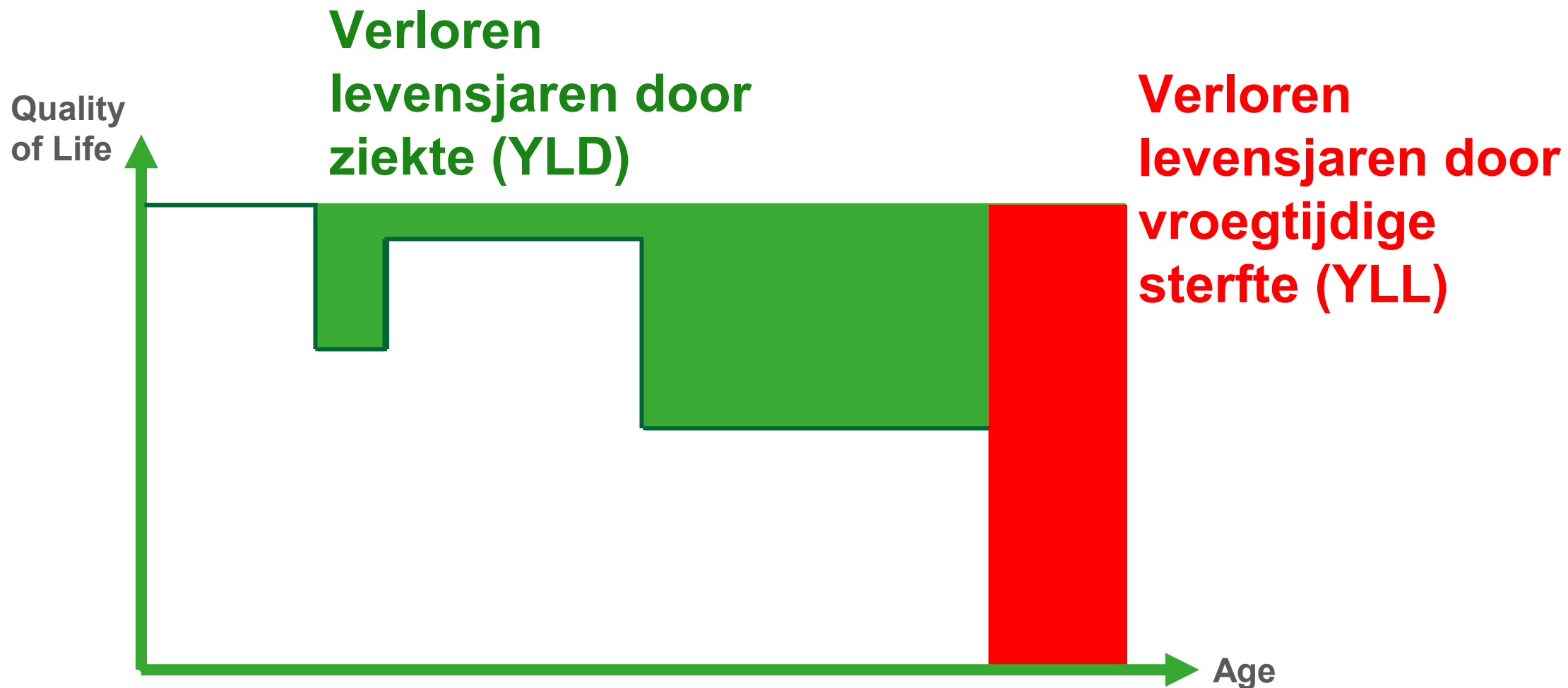
Patiënt B:

- Gezond
- Coronaire hartziekte
- 50 jaar

Inhoud

1. Verloren gezonde levensjaren (DALY)
2. Belgische nationale ziektelaststudie (BeBOD)
3. Databronnen
4. Waarom BeBOD?
5. Van data naar actie

Verloren gezonde levensjaren (DALY)

$$\text{DALY} = \text{YLL} + \text{YLD}$$

Schattingen van het sterftecijfer (YLL), hoe ongezond we zijn (YLD) en Disability-Adjusted Life Years (DALY's)

Belgische nationale ziektelaststudie

BeBOD

Belgian national Burden of Disease

Opstellen van coherente en vergelijkbare schattingen van de ziektelast, letsels en risicofactoren in België

Samenvatting beschikbaar op
<https://healthybelgium.be>

Schattingen van het sterftecijfer (YLL), hoe ongezond we zijn (YLD) en Disability-Adjusted Life Years (DALY's)

Gebruik van databronnen (IMA, Statbel, ziekenhuisgegevens,...)

Schattingen van de ziektelast naar oorzaak, leeftijd, geslacht, gewest en jaar

Ontdek ziektelast schattingen met behulp van interactieve tools voor datavisualisatie.

Databronnen

- 38 ziekten in BeBOD 2022
- IMA-data ondersteunt ~1/3 van BeBOD – schattingen
 - Parkinson
 - Diabetes
 - ...

Gebruik van databronnen (IMA, Statbel, ziekenhuisgegevens,...)

Waarom BeBOD?

Data als drijvende kracht om inzicht te krijgen in **de gezondheid** van de bevolking en de **verschillen** daarin.

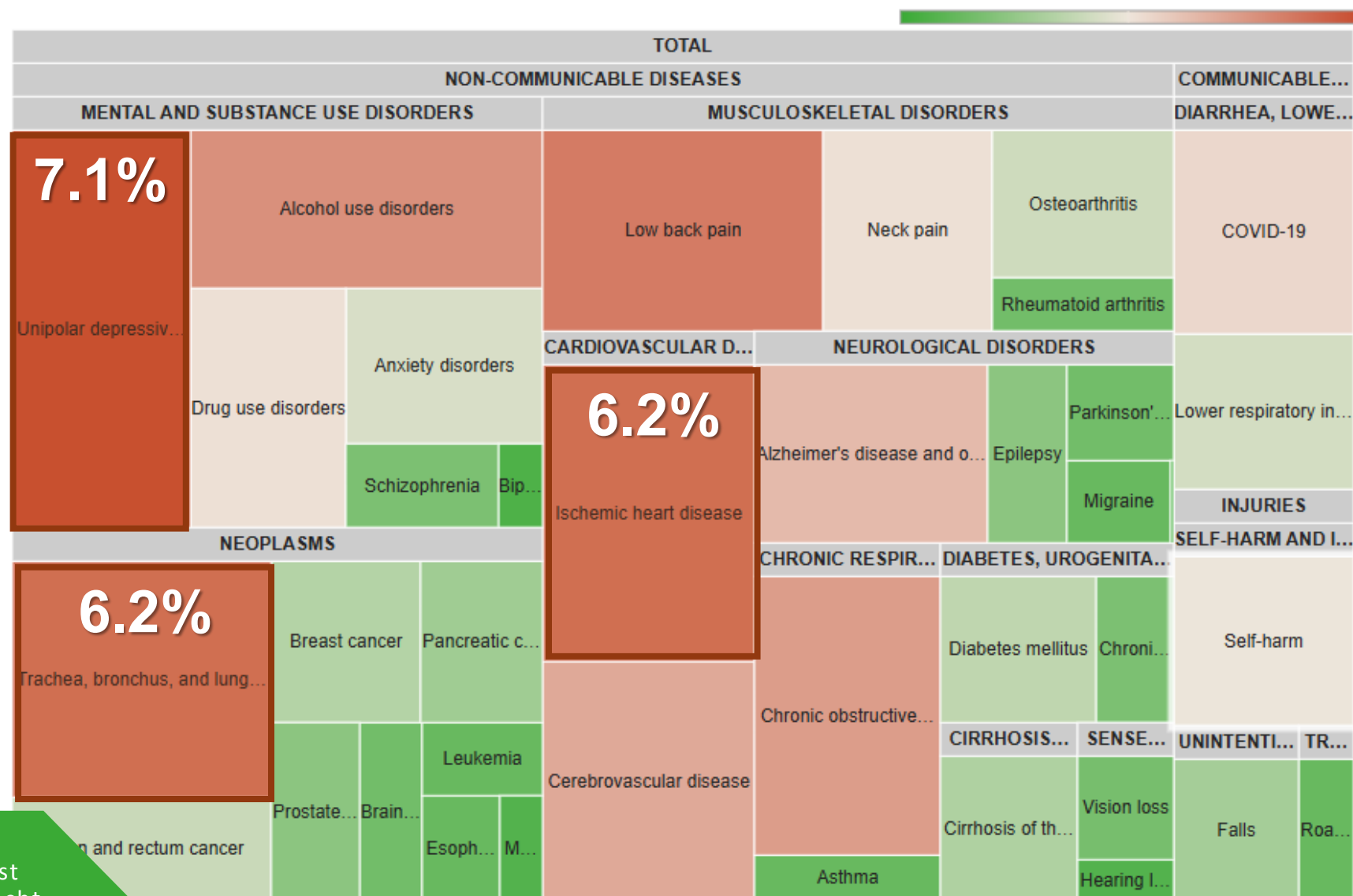

Waarom BeBOD?

- Gezondheid = complex & verandert snel
- Beleid heeft **betrouwbare en vergelijkbare cijfers** nodig
- BeBOD levert dit dankzij:
 - **Transparante** methodologie
 - Toegang tot en valorisatie van **lokale** data
 - **Contextuele** kennis & samenwerking met stakeholders
- Op bewijs gebaseerd:
 - Inzicht in aard & omvang van gezondheidsproblemen
 - Identificatie van kwetsbare groepen
 - Opvolgen van trends in gezondheid
- **Informatie over de relatieve impact van ziekten is essentieel**

Welke ziekten veroorzaken de grootste ziektelast?

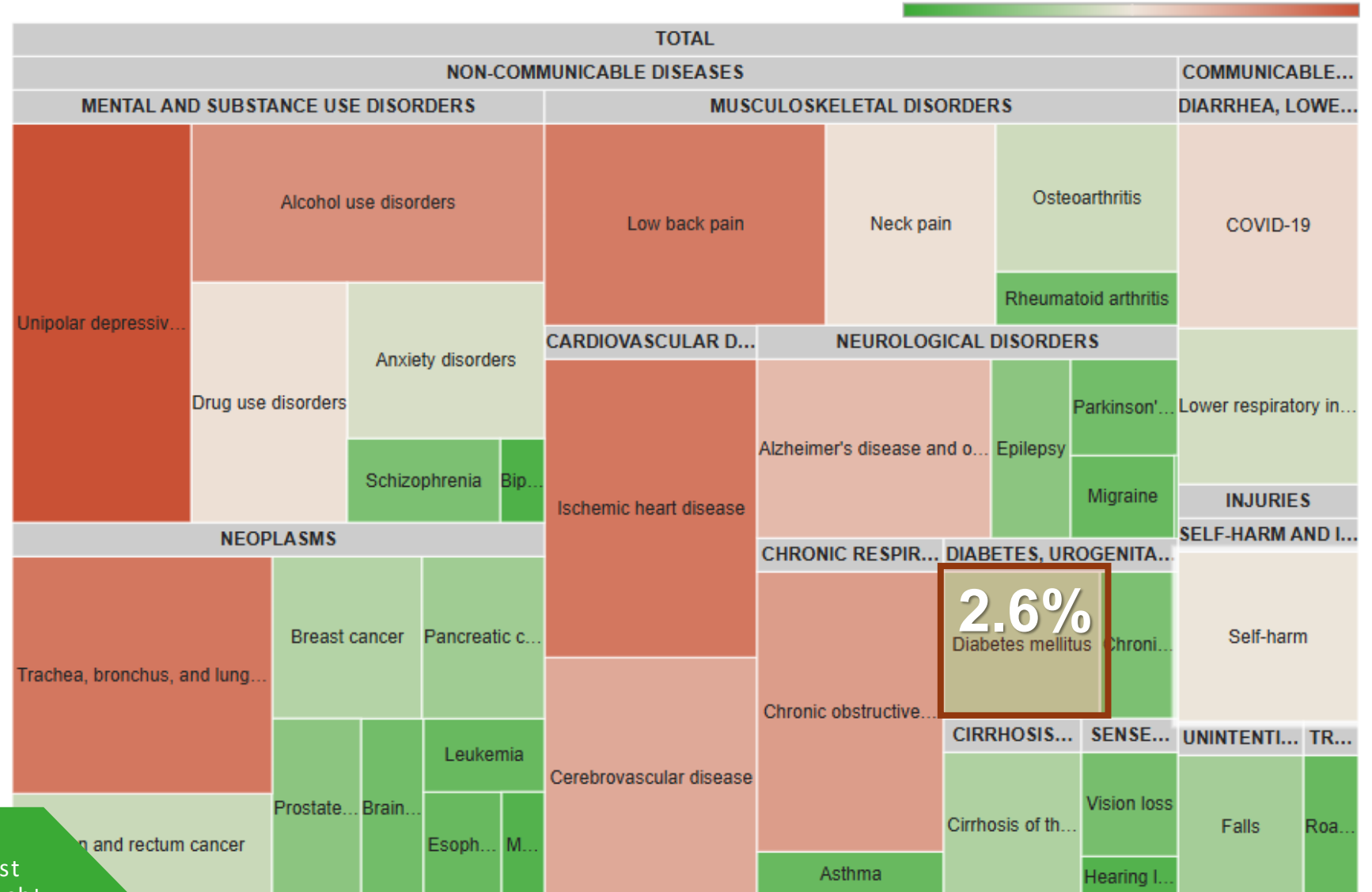
Disability-adjusted life years in 2022, by cause, both sexes, Belgium

Schattingen van de ziektelast naar oorzaak, leeftijd, geslacht, gewest en jaar

Diabetes

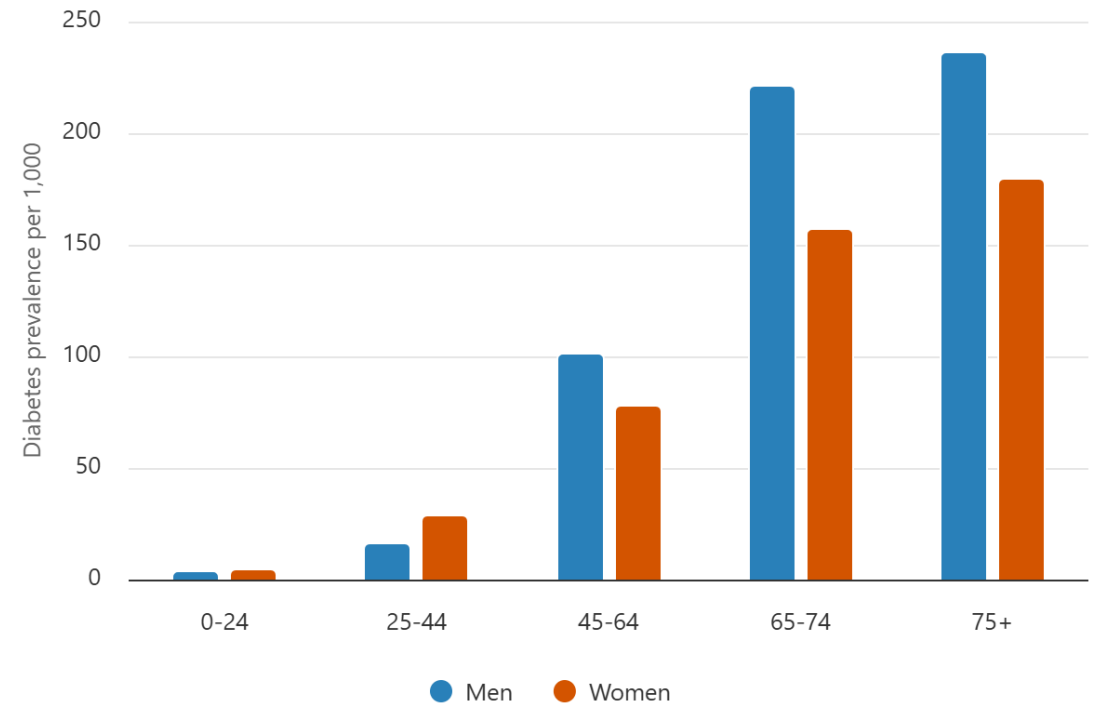
Disability-adjusted life years in 2022, by cause, both sexes, Belgium

Schattingen van de ziektelast
naar oorzaak, leeftijd, geslacht,
gewest en jaar

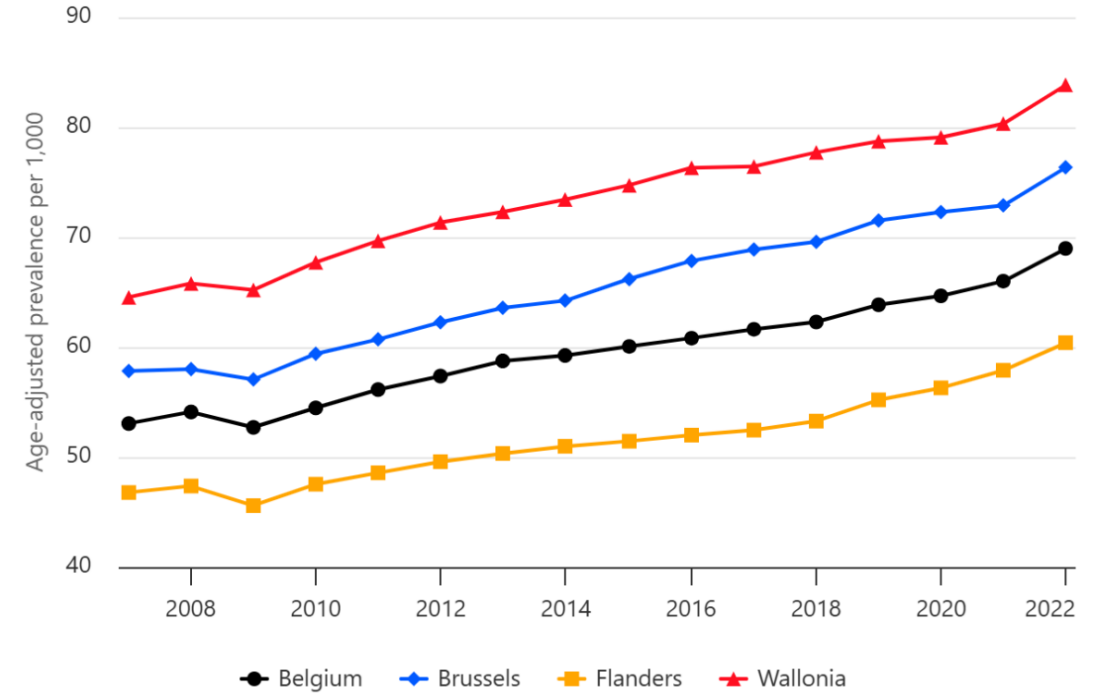
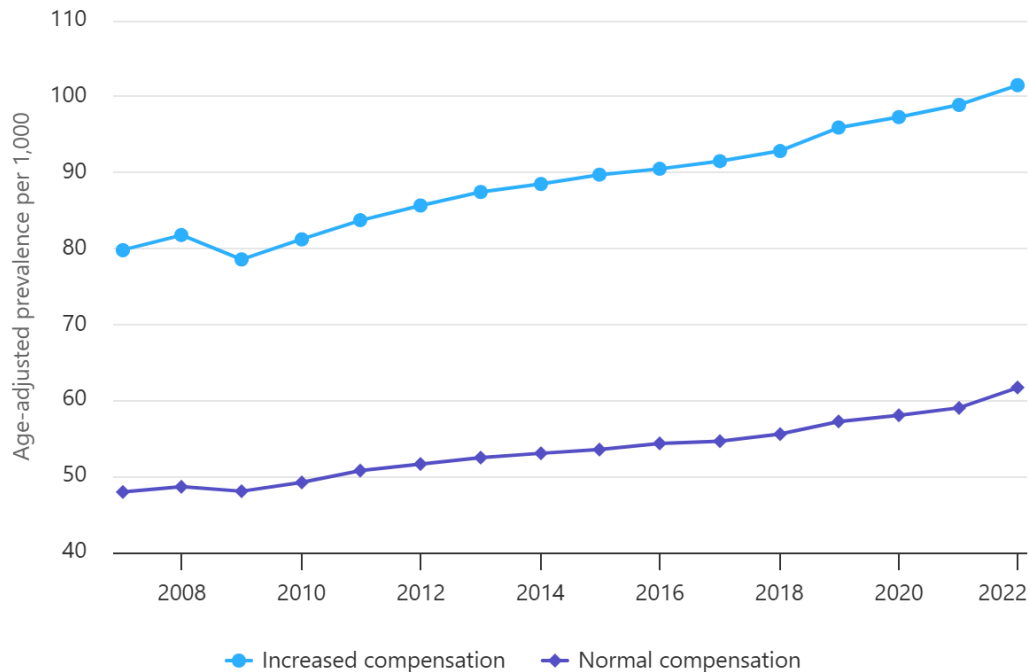
Van data...

- Diabetes
 - IMA/AIM voor prevalentie van gediagnosticeerde diabetes (antidiabetica /nomenclatuur voor diabetesverwijzingen)
 - 7,1% Belgische bevolking diabetesdiagnose
 - 1/3 van de mensen met diabetes is niet gediagnosticeerd (BELHES)
 - Prevalentie van diabetes hoger bij mannen, vooral in oudere leeftijdsgroepen

Van data...

- Prevalentie diabetes neemt toe door vergrijzing en een toename risico diabetes
- Prevalentie diabetes hoger in het Waals Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest dan in het Vlaams Gewest.

- Prevalentie hoger bij personen recht op verhoogde tegemoetkoming (~ lagere sociaaleconomische klasse)

... naar actie

- Onderdiagnose van diabetes
- Kwetsbare groepen
 - Mannen
 - Oudere leeftijdsgroepen
 - Lagere socio-economische status
 - Waals Gewest
- Beleid kan gerichte prioriteiten stellen
 - Betere opsporing en diagnose
 - Extra aandacht voor kwetsbare groepen
- Data => inzicht => gerichte actie

Van data naar actie – samen met IMA

- Nieuwe ziekten worden toegevoegd ($\geq 0,5\%$ DALY of gelinkt aan risicofactoren)
- IMA-data versterken analyses => maken betere beleidskeuzes mogelijk
- Samen bouwen aan een gezonder België

Bedankt voor uw aandacht!

Jozefien Wellekens

jozefien.wellekens@sciensano.be

www.sciensano.be

